

A Magyar Formatervezési Tanács hároméves munkaprogramja 2008-2011

Célok és eszközök

Küldetés

A Magyar Formatervezési Tanács célja, hogy a formakultúra eszközeivel hozzájáruljon az életminőség javításához és a nemzetgazdaság versenyképességének növeléséhez. Közös erőfeszítések árán virágzó országot szeretnénk teremteni Európa közepén, amelynek polgárai esztétikus, egészséges környezetben élnek, becsülik és ápolják hagyományait, tudatosan vállalják kulturális identitásukat, és tisztában vannak azzal, hogy a jóléthez a formatervezés is jelentős mértékben hozzájárul.

A formatervezés definíciója

A Magyar Formatervezési Tanács (MFT) dokumentumaiban a formatervezés szó jelentéstartalma – a hagyományos ipari formatervezés fogalmától eltérően – a tárgytervezéstől az épített környezet belső tereinek kialakításán keresztül a vizuális kommunikációig terjed.

Eszerint a formatervezés – illetve a nemzetközi irodalomban elterjedt szóval a „design” – mint tevékenység tárgya lehet termék, szolgáltatás, eljárás, környezetalakítás, cégarculat, illetve más típusú kommunikáció egyaránt. A formatervezés a társadalmi kommunikáció része.

A formatervező (designer vagy magyarosan dizájner) munkája, a közhiedelemmel szemben, nem csak a színekkel, formákkal, textúrákkal kapcsolatos, hanem olyan komplex tevékenység, amelynek ergonómiai, pszichológiai, kulturális, műszaki, gazdaságossági és etikai vonatkozásai együttesen testesítik meg a termékben a szépség és hasznosság fogalmát.

Célok

Társadalmi elfogadottság

Az MFT célja a formatervezés értékteremtő képességének tudatosítása, hagyományainak és új eredményeinek népszerűsítése.

A formatervezés szerepének növelése a gazdaságban

A szocialista nagyipari termelés, amely a formatervezők életpályáját évtizedekig meghatározta, a rendszerváltás után olyan iparszerkezetnek adott helyet, ahol a hagyományos tervezői szerep gyakorlatilag megszűnt. A formatervezés azonban a mai gazdasági környezetben is releváns, de új szerepeket kell keresnie és felvállalnia. Az egyik új célkitűzés a vállalati innováció erősítése a formatervezés értékeinek és használatának elősegítésével. A vállalati innováció erősödése növeli az ipar és a szolgáltatások versenyképességét, s ezzel – a foglalkoztatás és a gazdasági értéknövelés mellett – a termékek, a szolgáltatások és a környezet javuló minőségén keresztül az életminőséget is emeli.

Eszközök

Az MFT hároméves munkaprogramot és részletes éves munkatervet készít a fenti célok elérése érdekében.

Az MFT működésével kapcsolatos feladatokat a Magyar Szabadalmi Hivatal szervezeti egységként működő **Iroda** látja el (MFTI).

A Magyar Formatervezési Tanács célkitűzéseit segíti a Magyar Szabadalmi Hivatal által 2004-ben alapított **Design Terminál Közhasznú Társaság** is, amelynek ügyvezetője egyben az MFT tagja.

A hároméves munkaprogram (2008-2011)

Az MFT hároméves munkaprogramja tartalmazza a kitűzött célok elérése felé vezető lépéseket és tükrözi az MFT prioritásait. A részletes feladatokat – a költségvetés ismeretében – az éves munkaterv tartalmazza.

1. Tájékoztatás – a nagyközönségtől a szakmai körökig

A formatervezéssel kapcsolatos ismeretanyag bővítése és terjesztése

- Az MFT jelenléte a szakmai szervezetek rendszeres rendezvényein.
- Az MFT honlapjának szakmai fejlesztése, a Design Terminállal koordinált módon.
- A formatervezéssel kapcsolatos ismeretek összehangolt terjesztése az MFT honlapja (www.mft.org.hu), kiadványok és kéthavi hírlevél útján.
- A magyar design történetét, helyzetét, fogalmi rendszerét feldolgozó szakkönyvek, konferenciák támogatása.
- Együttműködés a Design Terminál Kht.-val szakmai programjának és működésének megvalósításában, az Erzsébet téri volt autóbusz-pályaudvar épületében.

2. Oktatás, elméleti munka – felsőfokú intézmények tanárai és hallgatói

A design alkalmazására vonatkozó korszerű ismeretek terjesztése

- Együttműködés a leendő gazdasági döntéshozók képzésében jelentős szerepet játszó intézményekkel. Új oktatási programok tervezésének, megvalósításának ösztönzése és támogatása.
- Együttműködés a design-szakembereket képző intézményekkel. A képzési programok támogatása, a hallgatók szakmai fejlődésének segítése az európai elvárásoknak megfelelő tudásszint elérése érdekében.
- Akkreditált iparjogvédelmi oktatás a felsőfokú nappali oktatás keretein belül a művészeti és a műszaki-gazdasági képzésben.

3. Gazdaságélénkítés – vállalkozói, civil és állami szféra

A design alkalmazását ösztönző, támogató programok kidolgozása

- Közreműködés a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, a kutatás-fejlesztésért felelős tárca nélküli miniszter és a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal munkájában, a középtávú kormányzati tudomány-, technológia-, és innováció-politikai stratégia elkészítésében.
- A formatervezés szerves bekapcsolása az innovációs és termékfejlesztési folyamatba, pályázati lehetőségek kidolgozása a formatervezés alkalmazásának ösztönzésére.
- Szellemi tulajdonvédelmi ismeretek bővítése, iparjogvédelmi bejelentési aktivitás növelése.
- A Magyar Formatervezési Díj pályázatának évenkénti lebonyolítása a 17/2005. (III. 26.) GKM rendelet alapján. A díjazott alkotások népszerűsítése.
- Kapcsolatépítés új, potenciális felhasználók körében.

4. A tervezői munka segítése – a formatervezők

A tervezők pályakezdése és társadalmi beágyazottsága

- Az Oktatási és Kulturális Minisztériummal és a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatallal közösen finanszírozott Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj pályázatának lebonyolítása és az évi tizenöt ösztöndíjas programjának szervezése.
- Együttműködés a szakmai szervezetekkel – a tágan értelmezett formatervezés terén alkotó munkát végzők társadalmi elismertségének növelése és az alkotók tevékenységéről szóló információk összegyűjtése és széles körű hasznosítása érdekében.
- A fiatal alkotók pályakezdését támogató, pályázati, jogi, vállalkozási és szellemi tulajdonvédelmi ismereteket tartalmazó „Start-up Guide” (digitális kiadvány) éves, aktualizált kiadása.

5. Nemzetközi kapcsolatok – szakmai szervezetek

Részvétel a nemzetközi szakmai munkában

- Az Icsid (International Council of Societies of Industrial Design - Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Tanácsa) és a BEDA (Bureau of European Design Associations – Európai Designszövetségek Irodája) tagsággal és az Icsid vezetőségi tagságával (2007-2009) járó feladatok ellátása.
- Bekapcsolódás további nemzetközi szervezetek munkájába, a Design Terminál Kht.-val és a szakirányú, felsőfokú intézményekkel egyeztetett módon.
- Információs szolgáltatás, kiadvány- és szakembercsere a magyar formatervezés nemzetközi ismertségének és elismertségének növelése érdekében.
- A regionális kapcsolatok bővítése a közép-kelet európai országok design-intézményeivel.
- A regionális adatbázis rendszeres frissítése az MFT honlapján.

Az MFT irodája gondoskodik a testület működéséhez kapcsolódó feladatok ellátásáról.

- Előkészíti az évi négy testületi ülést, gondoskodik a Tanács által felkért munkabizottságok és szakértők, valamint az együttműködési szerződések partnerei tevékenységének koordinálásáról.
- Rendszeresen frissíti a tervezők, vállalkozások, sajtó és egyéb partnerek adatait tartalmazó belső adatbázisát.
- Hírlevélben tájékoztatja a testületet az elvégzett munkáról és a szakma híreiről.
- Biztosítja a folyamatos jelenlétet a nemzetközi, szakmai munkában.
- Közreműködik a Magyar Szabadalmi Hivatal olyan tevékenységében, amely a design szakterületét érinti.
- Az Iroda feladata az MFT éves költségvetésébe utalt pénzeszközök nyilvántartása, döntés szerinti felhasználása és a felhasználásról szóló beszámolók, jelentések elkészítése.